

محترم سمرقندی

محترم سمرقندی (moh.ta.ram-e.sa.mar.qan.di)، میر محمد هاشم، سده دهم هجری، شاعر ایرانی. به قصه خوان آوازه داشت. در هندوستان می زیست. به دستگاه خان خانان (۹۴۶ - ۱۰۳۶ق) وابسته بود و از ستایشگران جلال الدین اکبر گورکانی (۹۳۶ - ۱۰۱۴ق) بود. گویند حافظه بسیار خوبی داشت، چنانکه مهابهات را در اندک مدتی از بر کرد. در اقسام شعر نیز مهارت داشت.

منابع: تاریخ نظم و نثر، ۱/۶۵۸؛ تذکره الشعراى غنى، ۲۵۴؛ دایرة المعارف ادبیات و صنعت تاجیک، ۲/۴۰۰؛ دایرة المعارف شوروى تاجیک، ۵/۲۸؛ الذریعه، ۹/۹۷۱؛ ریاض العارفین، آفتاب رای، ۲/۷۵؛ سخنوران صیقل روی زمین، ۱۱۸؛ شام غریبان، ۳۳۸ - ۲۳۹؛ شرح احوال و آثار عبدالرحیم خانخانان، ۴۰۱؛ صبح گلشن، ۳۷۱؛ صحف ابراهیم، برگ ۲۸۳؛ طبقات اکبری، ۴۵۴؛ گلزار جاویدان، ۱۲۴۶؛ مآثر رحیمی، ۳/۱۰۴ - ۱۰۲۷؛ مجمع النفائس، ۷۸۶؛ مخزن الغرائب، ۵/۱۶۴ - ۱۶۵؛ هفت آسمان، ۱۵۳ - ۱۵۴؛ هفت اقلیم، ۳/۳۸۵.

قبادیانی

ادب فارسی در آسیای میانه / ۷۹۱

Муҳтарами Самарқандӣ

Муҳтарами Самарқандӣ, асри даҳуми ҳиҷрӣ, шоири эронӣ. Ба қиссахон овоза дошт. Дар Ҳиндустон зист. Ба дастгоҳи Хони Хонон (946-1036 қ.) вобаста буд ва аз ситойишгарони Ҷалолиддин Акбари Гурконӣ (936-1014 қ.) буд. Гӯянд ҳофизаи бисёр хубе дошт, чунонки “Маҳабҳарата”-ро дар андак муддате азбар кард. Дар ақсоми шеър низ маҳорат дошт.

Манбаъ: Таърихи назму наср, 1/657; Тазкират-уш-шуарои Ғанӣ, 254; Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, 2/400; Энциклопедияи шуравии тоҷик, 5/28; Ал-зареъа, 9/971; Риёз-ал-орифин, Офтоброй, 2/175; Суханварони сайқали рӯи замин, 118; Шоми ғарибон, 238-239; Шарҳи аҳвол ва осори Абдурахим Хонхонон, 401; Субҳи гулшан, 371; Саҳоф Иброҳим, барги 283; Табақоти Акбарӣ, 454; Гулзори ҷовидон, 1246; М. Раҳимӣ, 3/1004-1027; Маҷмаъ-ун-нафоис, 786; Махзан-ул-ғароиб, 5/164-165; Ҳафт осмон, 153-154; Ҳафт иқлим, 3/385.

Қубодиёнӣ

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. –
Техрон: Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1,
саҳ. 791.